

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΣΤΟ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΑΠΘ)**

Θεσσαλονίκη 27-12-2023

**Αριθμός Γνωμοδότησης 144/2023
(Ατομική)**

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), με αριθμ. πρωτ. 30678/08-12-2023 (πρωτ. Γραφείου ΝΣΚ 451-477/14-12-2023).

Περίληψη Ερωτήματος: Εάν για να μεταταγεί διοικητικός υπάλληλος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κατηγορίας ΔΕ, του κλάδου Διοικητικού-Λογιστικού, ειδικότητας Διοικητικού-Λογιστικού, στην κατηγορία ΠΕ, στον κλάδο Διοικητικού-Οικονομικού, ειδικότητας Διοικητικού-Οικονομικού, κατ' εφαρμογή του άρθρου 70 του ν. 3528/2007 (Α' 26), αρκεί να κατέχει τίτλο σπουδών τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας, του οποίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του π.δ/τος 38/2010 (Α' 78), έχει αναγνωριστεί, με απόφαση του Αυτοτελούς Τμήματος Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, η επαγγελματική ισοδυναμία του με απονεμόμενο τίτλο Τμημάτων Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή απαιτείται και η αναγνώριση της ακαδημαϊκής ισοτιμίας του εν λόγω τίτλου σπουδών.

Ιστορικό.

Από τα όσα αναφέρονται στο έγγραφο του ερωτήματος, με αριθμ. πρωτ. 30678/08-12-2023, του Τμήματος Διοικητικού Προσωπικού της Διεύθυνσης Προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του ΑΠΘ, το οποίο υπογράφεται από τον Πρύτανη του ΑΠΘ και τα λοιπά έγγραφα που το συνοδεύουν προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Μόνιμος διοικητικός υπάλληλος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), κατηγορίας ΔΕ, του κλάδου Διοικητικού-Λογιστικού, ειδικότητας Διοικητικού-Λογιστικού, αιτήθηκε την μετάταξή του σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας και, συγκεκριμένα, στον κλάδο Διοικητικού-Οικονομικού, κατηγορίας ΠΕ και ειδικότητας Διοικητικού-Οικονομικού, προσκομίζοντας τα ακόλουθα σχετικά έγγραφα:

α) Αντίγραφο τίτλου σπουδών “Bachelor of Arts in Accounting and Finance with Computing” που απονεμήθηκε, στις 24 Σεπτεμβρίου 1994, από το University of Ulster, εκπαιδευτικό ίδρυμα τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης του Ηνωμένου Βασιλείου.

β) Αντίγραφο σπουδών και αναλυτικής βαθμολογίας του πιο πάνω Ιδρύματος, συνοδευτικού του πτυχίου, με βεβαίωση του Βρετανικού Συμβουλίου για την γνησιότητα αυτού ως εκδοθέντος από το εν λόγω εκπαιδευτικό ίδρυμα που είναι αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Παιδείας της Μεγάλης Βρετανίας, με επίσημη μετάφρασή του και στο οποίο (αντίγραφο σπουδών και αναλυτικής βαθμολογίας) αναφέρεται ως τίτλος σπουδών “Bachelor of Arts in Accounting and Finance with Computing”, διάρκεια σπουδών τέσσερα έτη, με αναγνώριση προηγούμενης μάθησης και δύο έτων σπουδών (1991/92 και 1992/93) στο Κολλέγιο της πόλης της Θεσσαλονίκης “Internasional College for Business (ICBS)” και

3) Την με αριθμό 45455/κ4/21-04-2023 απόφαση του Αυτοτελούς Τμήματος Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με την οποία αναγνωρίστηκε η επαγγελματική ισοδυναμία του πιο πάνω τίτλου σπουδών «Bachelor of Arts in Accounting and Finance with Computing» του ιδρύματος τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης University of Ulster του Ηνωμένου Βασιλείου, με τους απονεμόμενους τίτλους των Τμημάτων Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής των ελληνικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στο πλαίσιο του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, με τους όρους και τις προϋποθέσεις της ισχύουσας στην Ελλάδα νομοθεσίας.

2. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του ΑΠΘ, στο οποίο εισήχθη η πιο πάνω αίτηση μετάταξης, προκειμένου να εκφράσει την γνώμη του, κατά τα άρθρα 70 παρ. 1 και 73 παρ. 3 του υπαλληλικού κώδικα (ν. 3528/2007), στη συνεδρίαση της 30^{ης} Νοεμβρίου 2023, ανέβαλε την έκδοση απόφασης, προκειμένου να υποβάλει, δια του Πρύτανη, το πιο πάνω ερώτημα προς το Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο ΑΠΘ.

Νομοθετικό πλαίσιο.

3. Στα άρθρα 70 και 73 του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (Α’ 26) ορίζεται ότι:

«Μετάταξη σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας. 1. Μετάταξη υπαλλήλου σε κενή θέση κλάδου ανώτερης κατηγορίας του ίδιου Υπουργείου ή της ίδιας δημόσιας υπηρεσίας ή του ίδιου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου αντίστοιχα, επιτρέπεται μετά από αίτηση του υπαλλήλου και ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του κλάδου στον οποίο μετατάσσεται. Ο μετατασσόμενος πρέπει να κατέχει τον τίτλο

σπουδών που απαιτείται για τον κλάδο στον οποίο μετατάσσεται. 2. Υπάλληλος που είχε τον απαιτούμενο για διορισμό σε ανώτερη κατηγορία τίτλο σπουδών κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης διορισμού του δεν επιτρέπεται να μεταταγεί σε θέση κλάδου ανώτερης κατηγορίας πριν από τη συμπλήρωση οκταετίας από το διορισμό του. 3. Ο υπάλληλος μετατάσσεται με το βαθμό που κατέχει. Αν ο εισαγωγικός βαθμός του κλάδου στον οποίο μετατάσσεται είναι ανώτερος του βαθμού που κατέχει, μετατάσσεται με τον εισαγωγικό αυτό βαθμό. Ο χρόνος υπηρεσίας που έχει διανυθεί στο βαθμό με τον οποίο ο υπάλληλος μετατάσσεται, θεωρείται ότι έχει διανυθεί στο βαθμό της θέσης στην οποία μετατάσσεται, εφόσον έχει διανυθεί με τον τίτλο σπουδών που απαιτείται για τον κλάδο αυτόν. 4.» (άρθρο 70).

«Διαδικασία μετατάξεων εντός του ίδιου φορέα. 1. Δεν επιτρέπεται μετάταξη υπαλλήλου πριν παρέλθει διετία από το διορισμό του. 2. Οι αιτήσεις μετατάξεων των άρθρων 69 και 70 υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία προσωπικού κατά τους μήνες Μάρτιο και Οκτώβριο κάθε έτους και συνεξετάζονται από το αρμόδιο συλλογικό όργανο. 3. Οι αιτήσεις μετάταξης εισάγονται στο υπηρεσιακό συμβούλιο και εντός δύο (2) μηνών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους, διατυπώνεται γνώμη για την αποδοχή ή την απόρριψή τους, αφού συνεκτιμηθούν τόσο η καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων του κλάδου στον οποίο ζητεί να μεταταγεί, όσο και οι ανάγκες της υπηρεσίας. Σε περίπτωση υποβολής περισσότερων αιτήσεων για μετάταξη στην ίδια θέση, το αρμόδιο όργανο λαμβάνει υπόψη την απόδοση των υπαλλήλων, το χρόνο συνολικής υπηρεσίας στο βαθμό και τον κλάδο, καθώς και τα λοιπά στοιχεία του προσωπικού τους μητρώου. 4. Η μετάταξη διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του μονομελούς οργάνου διοίκησης του Ν.Π.Δ.Δ. και αν δεν υπάρχει, του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, μετά από γνώμη του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. 5. Η πράξη μετάταξης δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 6.» (άρθρο 73, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 4440/2016 - Α' 224).

4. Στο άρθρο 52 του ν. 4830/2021 (Α' 169), όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4995/2022 (Α' 216), ορίζεται ότι: «Προσοντολόγιο - Κλαδολόγιο προσωπικού των φορέων του Δημοσίου. 1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ορίζονται ενιαία για όλους ή για μερικούς φορείς του Δημοσίου Τομέα που υπάγονται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4765/2021 (Α' 6) οι κατηγορίες, οι κλάδοι και οι ειδικότητες, τα τυπικά προσόντα, κύρια, πρόσθετα ή επικουρικά, διορισμού ή πρόσληψης σε θέσεις κάθε κλάδου ή ειδικότητας του μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού τους. Με το διάταγμα του πρώτου εδαφίου δύναται να αντιστοιχίζονται οι υφιστάμενοι κλάδοι και ειδικότητες των ως άνω φορέων με τους νέους κλάδους και ειδικότητες και να καθορίζεται η διαδικασία αντιστοίχισης των υφιστάμενων κλάδων και ειδικοτήτων για τους φορείς της παρ. 3. 2.».

Κατ' εξουσιοδότηση της πιο πάνω παραγράφου 1 του άρθρου 52 του ν. 4830/2021 εκδόθηκε το π.δ/μα 85/2022 «Καθορισμός προσόντων διορισμού σε φορείς του Δημοσίου (Προσωντολόγιο-Κλαδολόγιο)» (Α' 232), στα άρθρα 3 και 7 του οποίου ορίζονται τα ακόλουθα:

«Κλάδοι, ειδικότητες και προσόντα διορισμού ή πρόσληψης στην κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης. 1. Θέσεις της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) είναι εκείνες για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ή πρόσληψης ορίζεται το πτυχίο ή δίπλωμα τμήματος ή σχολής πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμος ή ισότιμος τίτλος αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της αλλοδαπής. 2. Για τους κλάδους και ειδικότητες της κατηγορίας ΠΕ των οποίων η ονομασία είναι ίδια με την ονομασία πτυχίου ή διπλώματος Α.Ε.Ι., προσόν διορισμού ή πρόσληψης ορίζεται το ομώνυμο ή αντίστοιχο κατά κλάδο και ειδικότητα πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμος ή ισότιμος τίτλος αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της αλλοδαπής. 3. Στην περίπτωση κλάδου και ειδικότητας για τα οποία το οριζόμενο από την προηγούμενη παράγραφο πτυχίο ή δίπλωμα δεν παρέχεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, ως προσόν διορισμού ή πρόσληψης γίνεται δεκτό το ομώνυμο ή συναφούς ονομασίας ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα σχολών της αλλοδαπής. 4. Οι κλάδοι και ειδικότητες καθώς και τα απαιτούμενα κατά κλάδο και ειδικότητα τυπικά προσόντα διορισμού ή πρόσληψης μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού κατηγορίας ΠΕ ορίζονται στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος Α' του παρόντος» (άρθρο 3).

Στον Πίνακα 1 [Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ)] του Παραρτήματος Α' (Προσωντολόγιο - Κλαδολόγιο) του πιο πάνω π.δ/τος 85/2022, στον Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας (Κεφάλαιο Β) για τον κλάδο ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού (με αριθμό 7) και ειδικότητα ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ως τυπικό προσόν διορισμού ή πρόσληψης ορίζεται «Πτυχίο ή δίπλωμα οποιουδήποτε Τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμος ή ισότιμος τίτλος σχολών της αλλοδαπής».

«Λοιποί δεκτοί τίτλοι πλην των ακαδημαϊκά αναγνωρισμένων τίτλων της αλλοδαπής. 1. Για την κάλυψη θέσεων κλάδων ή ειδικοτήτων ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ κατηγορίας, πλην των τίτλων που απονέμονται από εκπαιδευτικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής και έχουν λάβει ακαδημαϊκή αναγνώριση από τον επίσημο φορέα της Ελληνικής Δημοκρατίας για τον σκοπό αυτό, γίνονται, επίσης, δεκτοί: α), β), γ) οι κάτοχοι απόφασης αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης από το ΣΑΕΠ, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 38/2010 (Α' 78), δ) ζ) οι κάτοχοι απόφασης αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών από το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) του

άρθρου 56 του π.δ. 38/2010 (Α' 78), όπως ισχύει. 2. Το παρόν άρθρο δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση κάλυψης θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΕΕΠ)» (άρθρο 7).

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 του π.δ/τος 47/1996 «Οργανισμός διοικητικών υπηρεσιών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Α' 33), όπως το άρθρο αυτό αναριθμήθηκε με το άρθρο 10 του π.δ/τος 206/2005 (Α' 251), ορίζεται ότι: «Διάκριση θέσεων κατά κατηγορίες και κλάδους. 1. Οι θέσεις των μονίμων υπαλλήλων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κατανέμονται κατά κατηγορίες και κλάδους ως εξής: Α' Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ). α) Κλάδους ΠΕ Διοικητικός - Οικονομικός:» και στην παράγραφο 1 του άρθρου 28 του ιδίου π.δ/τος, όπως το άρθρο αυτό αναριθμήθηκε με το άρθρο 10 του π.δ/τος 2-6/2005, ότι: «Προσόντα διορισμού. 1. Προσόντα διορισμού σε θέσεις μονίμου προσωπικού το προηγούμενου άρθρου είναι τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα από το άρθρο 22 του Π.Δ. 194/1988 "Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις των Δημοσίων Υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου" (Φ.Ε.Κ. Α' 84/6.5.1988) όπως αυτό ισχύει κάθε φορά».

Ακολούθως, στο άρθρο 33 του π.δ/τος 50/2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα» (Α' 39/05-03-2001), το οποίο άρχισε να ισχύει κατά το άρθρο 54 αυτού από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίστηκε ότι: «Καταργούμενες διατάξεις. 1. Από της ισχύος του παρόντος, καταργούνται τα π.δ/τα: α) Π.Δ. 194/1988, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23, β) 2. Παραπομπές ή αναφορές στις διατάξεις των καταργούμενων προεδρικών διαταγμάτων και του Ν. 1943/91, άρθρο 25 παρ. 2 (ΦΕΚ 50 Α), νοούνται εφεξής ως παραπομπές ή αναφορές στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος διατάγματος» και στο άρθρο 16 του πιο πάνω π.δ/τος 85/2022, το οποίο άρχισε να ισχύει κατά το άρθρο 18 αυτού από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίστηκε ότι: «Καταργούμενες διατάξεις. 1. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, καταργούνται: α) το π.δ. 50/2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα» (Α' 39), όπως ισχύει, β) 2. Παραπομπές ή αναφορές στις καταργούμενες ως άνω διατάξεις νοούνται εφεξής ως παραπομπές ή αναφορές στις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος».

6. Στο π.δ/μα 38/2010 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, και άλλες διατάξεις» (Α' 78), όπως ο τίτλος αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 40 του άρθρου 30 του ν. 4111/2013 (Α' 18), ορίζεται:

Στο άρθρο 1, όπως αντικαταστάθηκε με την περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Θ.16 της παραγράφου Θ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), η περίπτωση δ'

της παραγράφου 1 προστέθηκε με το άρθρο 1 του π.δ/τος 51/2017 (Α' 82) και η παράγραφος 2, που αρχικά αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 27α του άρθρου 30 του ν. 4111/2013 (Α' 18), καταργήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 98 του ν. 4610/2019 - Α' 70) ότι: «Σκοπός (Άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ). Με το παρόν: 1. εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία προς: α) την Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 «σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων», (Ε.Ε. αριθ. L 255/30-9-2005 σελ. 22) και θεσπίζονται οι κανόνες, σύμφωνα με τους οποίους αναγνωρίζονται, για την ανάληψη και την άσκηση νομοθετικά ρυθμιζόμενου επαγγέλματος, τα επαγγελματικά προσόντα που έχουν αποκτηθεί σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη (στο εξής αναφερόμενα ως "κράτη μέλη καταγωγής") και δίνουν στον κάτοχο τους το δικαίωμα, να ασκεί αυτό το επάγγελμα", β) την Οδηγία 2006/100/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 "για την προσαρμογή ορισμένων οδηγιών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας», (Ε.Ε. αριθ. L 363/20-12-2006 σελ. 141), κατά το μέρος που αυτή τροποποιεί την Οδηγία 2005/36/ΕΚ", γ) την Οδηγία 2013/25/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013 "για την προσαρμογή ορισμένων οδηγιών στον τομέα του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας», (Ε.Ε. αριθ. L 158/10-06-2013 σελ. 368), κατά το μέρος που αυτή τροποποιεί την Οδηγία 2005/36/ΕΚ", «δ) την Οδηγία 2013/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2013 "για την τροποποίηση της οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1024/2012 σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς («κανονισμός IMI»))» (Ε.Ε. αρ. L 354/28.12.2013 σελ. 132)". 2. Ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης, τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης, όταν πρόκειται για πτυχίο πρώτου κύκλου σπουδών, μικρότερο τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης όταν πρόκειται για μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης όταν πρόκειται για διδακτορικό κύκλο σπουδών άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.».

Στο άρθρο 2, όπως αντικαταστάθηκε με την περίπτωση 2 της υποπαραγράφου Θ16 της παραγράφου Θ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 1 με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του π.δ/τος 51/2017 (Α' 82) και οι παράγραφοι 3 και 4 επαναφέρθηκαν σε ισχύ, μετά από την κατάργησή τους με την παράγραφο 2 του άρθρου 98 του ν. 4610/2019 (Α' 70), με το άρθρο 168Α του ν. 4635/2019 (Α' 167) ότι: «Πεδίο εφαρμογής (Άρθρο 2 της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ). 1. Οι διατάξεις περί αναγνώρισης

επαγγελματικών προσόντων βάσει της Οδηγίας 2005/36/EK του παρόντος εφαρμόζονται σε κάθε υπήκοο κράτους - μέλους ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα στην Ελλάδα έχοντας αποκτήσει τα επαγγελματικά του προσόντα σε άλλο κράτος - μέλος είτε ως αυτοαπασχολούμενος είτε ως μισθωτός, συμπεριλαμβανομένων των ασκούντων ελευθέρια επαγγέλματα. Ομοίως, οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται σε κάθε υπήκοο κράτους μέλους, ο οποίος έχει πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος καταγωγής. 1Α. 2. Όταν για ένα συγκεκριμένο νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα έχουν θεσπισθεί, με χωριστή κοινοτική νομοθετική πράξη, άλλες ειδικές ρυθμίσεις που σχετίζονται άμεσα με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, δεν εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος διατάγματος. 3. Οι διατάξεις περί αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του παρόντος διατάγματος, εφαρμόζονται σε κάθε υπήκοο κράτους - μέλους ή τρίτης χώρας ο οποίος, έχοντας αποκτήσει τίτλο τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης άλλου κράτους - μέλους ή τρίτης χώρας, δεν πληροί τις προϋποθέσεις εφαρμογής της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. 4. Εξαιρούνται της εφαρμογής των διατάξεων περί αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου τα επαγγέλματα του Κεφαλαίου III του Τίτλου III για τα οποία, όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κεφαλαίου III του Τίτλου III (αναγνώριση βάσει του συντονισμού των ελάχιστων προϋποθέσεων εκπαίδευσης), εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του Κεφαλαίου I του Τίτλου III περί γενικού συστήματος αναγνώρισης των τίτλων εκπαίδευσης. 5.».

Στο άρθρο 3 παρ. 1-δ' και 5, όπως η τελευταία παράγραφος προστέθηκε με την περίπτωση 4 της υποπαραγράφου Θ.16 της παραγράφου Θ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), είχε αντικατασταθεί με την παράγραφο 28α του άρθρου 30 του ν. 4111/2013 (Α' 18) και αντικαταστάθηκε ως έχει με την περίπτωση β' του άρθρου 168 του ν. 4695/2019 (Α' 167) ότι: «Ορισμοί (Άρθρο 3 της Οδηγίας 2005/36/EK). 1. Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος νοούνται ως: α) δ) "αρμόδια αρχή": οποιαδήποτε αρχή ή οργανισμός που έχει εξουσιοδοτηθεί ειδικά από τα κράτη μέλη να χορηγεί ή να παραλαμβάνει τους τίτλους εκπαίδευσης και άλλα έγγραφα ή πληροφορίες, καθώς και να παραλαμβάνει τις αιτήσεις και να λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στο παρόν διάταγμα. 5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3 του άρθρου 2 νοείται ως «τίτλος τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης» ο αναγνωρισμένος τίτλος τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης, όταν πρόκειται για πτυχίο πρώτου κύκλου σπουδών, μικρότερο τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης όταν πρόκειται για μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης όταν πρόκειται για διδακτορικό κύκλο σπουδών, που απονέμεται από ίδρυμα τυπικής ανώτατης

εκπαίδευσης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας».

Στο άρθρο 4 παρ. 3, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την περίπτωση 5 της υποπαραγράφου Θ.16 της παραγράφου Θ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 29 του άρθρου 30 του ν. 4111/2013 (Α' 18) και επαναφέρθηκε σε ισχύ, μετά από την κατάργησή της με την παράγραφο 3 του άρθρου 98 του ν. 4610/2019 (Α' 70), με την περίπτωση γ' του άρθρου 168 του ν. 4635/2019 (Α' 167) και διαμορφώθηκε με την προσθήκη των δύο τελευταίων εδαφίων με την παράγραφο 2 του άρθρου 164 του ν. 4763/2020 (Α' 254) ότι: «1. 3. Η αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλου τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας με αυτόν που απονέμεται στο πλαίσιο του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2, παρέχει στον δικαιούχο τη δυνατότητα να αποκτήσει στην Ελλάδα πρόσβαση και να ασκήσει συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα ως μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος με τις ίδιες προϋποθέσεις και όρους με τους κατόχους συγκρίσιμων τίτλων του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, εκτός των περιπτώσεων που απαιτούνται αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα και ιδίως για θέσεις καθηγητών Α.Ε.Ι., ερευνητών και ειδικού επιστημονικού προσωπικού. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση εγγραφής, η οποία συνοδεύεται από την απόφαση αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών στον οικείο επαγγελματικό φορέα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1. 4.».

Στο άρθρο 54 παρ. 1 και 6, όπως η παράγραφος 1 είχε αντικατασταθεί με την περίπτωση 17 της υποπαραγράφου Θ16 της παραγράφου Θ του άρθρου πρώτου του 4093/2012 (Α' 222), προστέθηκε δεύτερο εδάφιο με την παράγραφο 1 του άρθρου 80 του ν. 4485/2017 (Α' 114), αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 98 του ν. 4610/2019 (Α' 70) και, τελικά, αντικαταστάθηκε με την περίπτωση στ' του άρθρου 168 του ν. 4635/2019 (Α' 167), η δε παράγραφος 6 προστέθηκε με την περίπτωση η' του άρθρου 168 του ν. 4635/2019 (Α' 167) και διαμορφώθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 164 του ν. 4763/2020 (Α' 254), ότι: «Αρμόδιες Αρχές. (Άρθρο 56 § 3 της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ). 1. Αρμόδια αρχή για να δέχεται τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων και να εκδίδει τις αποφάσεις αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων και αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων σπουδών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών είναι το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων συνοδεύονται από παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού εκατό (100) ευρώ. 2. 6. Εφόσον πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις, η απόφαση αναγνώρισης της αρμόδιας αρχής εκδίδεται εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή ή την περιέλευση της αίτησης και

των σχετικών δικαιολογητικών. Εφόσον απαιτείται πρακτική άσκηση ή δοκιμασία, εκδίδεται εντός της ίδιας προθεσμίας απόφαση της αρμόδιας αρχής, που ορίζει τα σχετικά με την πρακτική άσκηση ή τη δοκιμασία. Μετά την ολοκλήρωση της δοκιμασίας ή της πρακτικής άσκησης, η απόφαση αναγνώρισης εκδίδεται από την αρμόδια αρχή εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων της δοκιμασίας ή της πρακτικής άσκησης σε αυτή».

Στο άρθρο 56 παρ. 1, όπως η παράγραφος αυτή είχε αντικατασταθεί με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 4205/2013 (Α' 242) οριζόταν ότι: «Συγκρότηση και λειτουργία του Συμβουλίου Αναγνώρισεως Επαγγελματικών Προσόντων. 1. Το Συμβούλιο Αναγνώρισεως Επαγγελματικών Προσόντων αποφαινεται: α) επί αιτήσεων αναγνώρισεως επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με τους όρους των Κεφαλαίων Ι και ΙΙ του Τίτλου ΙΙΙ, καθώς και του Τμήματος 5 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Τίτλου ΙΙΙ του παρόντος και β) επί αιτήσεων αναγνώρισεως επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του παρόντος» και, τελικά, μετά την αντικατάσταση του τίτλου και της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου με την παράγραφο 8 του άρθρου 98 του ν. 4610/2019 (Α' 70), ορίζεται ότι: «Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του π.δ. 38/2010. 1. Το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) αποφαινεται επί αιτήσεων αναγνώρισεως επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με τους όρους των Κεφαλαίων Ι και ΙΙ του Τίτλου ΙΙΙ, καθώς και του Τμήματος 5 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Τίτλου ΙΙΙ του παρόντος».

Στο δε άρθρο 169 του ν. 4635/2019 (Α' 167) ορίστηκε ότι: «Μεταβατικές διατάξεις. 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος παύει η λειτουργία του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (Σ.Α.Ε.Π.), το οποίο καταργήθηκε με το άρθρο 98 του ν. 4610/2019 και το οποίο διατηρήθηκε μεταβατικά σε λειτουργία, δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 99 του ίδιου νόμου. 2. Αιτήσεις αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων και αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων σπουδών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν υποβληθεί για εξέταση από το Σ.Α.Ε.Π., καθώς και ενδικοφανείς προσφυγές κατά των αποφάσεων του Σ.Α.Ε.Π. που έχουν ασκηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξετάζονται από το Α.Τ.Ε.Ε.Ν. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 38/2010 (Α' 78), όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο. 3.».

Ερμηνεία-εφαρμογή διατάξεων.

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους εν όψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που υπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών, που τέθηκαν υπ' όψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

7. Με το π.δ/μα 38/2010 προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία στην οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 (ΕΕL 255) που αφορά την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. Ακολούθως, το εν λόγω π.δ/μα τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε αρχικώς με τις διατάξεις του ν. 4093/2012 και ακολούθως των ν. 4111/2013 και 4205/2013 και καθορίστηκε πλέον ενιαία αρμόδια εθνική αρχή, καθώς και η διαδικασία για την εξέταση της επαγγελματικής ισοδυναμίας μεταξύ των γνώσεων και των προσόντων που πιστοποιούνται από τίτλους τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκείνων που πιστοποιούνται από τίτλους του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της οδηγίας 2005/36/EK περί αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων, προκειμένου για την ανάληψη και άσκηση οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα από τους κατόχους των εν λόγω τίτλων (βλ. αιτιολ. Έκθεση ν. 4093/2012). Η τροποποίηση αυτή των διατάξεων του π.δ/τος 38/2010 κατέστη αναγκαία για την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τη νομολογία του Δ.Ε.Κ. αλλά και του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα προς την οποία οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους υποδοχής υποχρεούνται να αναγνωρίζουν το αίτημα πρόσβασης σε συγκεκριμένο επάγγελμα, αν ο αιτών κατέχει δίπλωμα που έχει χορηγηθεί από πανεπιστήμιο ή εν γένει αρχή της χώρας προέλευσης και πιστοποιεί την ολοκλήρωση σπουδών που έχουν πραγματοποιηθεί, εν όλω ή εν μέρει, σε φορέα εγκατεστημένο στο κράτος-μέλος υποδοχής, ο οποίος δεν είναι αναγνωρισμένος νομοθετικά από τη τελευταία αυτή χώρα (Δ.Ε.Κ. C-151/07, C-274/05, ΣτΕ 4161/2011). Η αναγνώριση της επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλου σπουδών τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους τίτλους που απονέμονται στο πλαίσιο του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος παρέχει, κατά τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 4 παρ. 3 του π.δ 38/2010, στον κάτοχο τέτοιου τίτλου (επαγγελματικά ισοδύναμου) να αποκτήσει στην Ελλάδα πρόσβαση σε συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα ως μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος και να την ασκήσει με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις με τους κατόχους συγκρίσιμων τίτλων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος (βλ. και ΝΣΚ 276/2015).

8. Επίσης, κατά πάγια πλέον ερμηνευτική εκδοχή της νομολογίας (ΣτΕ 178-179/2023, 1858-1860/2023, 1972/2023, 1655/2023 κ.α.), σύμφωνα με κανόνες που συνάγονται από τις διατάξεις του πρωτογενούς δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, κατά συνέπεια, είναι εφαρμοστέοι ακόμη και όταν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των οδηγιών της Ένωσης για το γενικό σύστημα αναγνώρισης τίτλων εκπαίδευσης και επαγγελματικών προσόντων, οι αρμόδιες αρχές κράτους-μέλους, όταν επιλαμβάνονται αίτησης που υποβάλλει πολίτης της Ένωσης για την άσκηση επαγγέλματος το οποίο ασκείται, κατά την εθνική νομοθεσία του κράτους υποδοχής, με κατοχή ορισμένου διπλώματος, οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη το σύνολο των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων, καθώς και την σχετική πείρα του

ενδιαφερομένου, προβαίνοντας στην απαιτούμενη συγκριτική εξέταση μεταξύ, αφενός, των ικανοτήτων που πιστοποιούνται με αυτά τα διπλώματα και την πείρα και, αφετέρου, των γνώσεων και προσόντων που απαιτούνται από την εθνική νομοθεσία. Η υποχρέωση του κράτους-μέλους υποδοχής να λαμβάνει υπόψη τον τίτλο που έχει αποκτήσει ο ενδιαφερόμενος σε άλλο κράτος-μέλος (κράτος προέλευσης), όταν εξετάζει αν θα επιτρέψει σε αυτόν, ακόμη και όταν πρόκειται για πολίτη του ιδίου του κράτους υποδοχής, την άσκηση επαγγέλματος μη νομοθετικώς κατοχυρωμένου, για την οποία, όμως, κατά τη νομοθεσία του κράτους υποδοχής, απαιτούνται προσόντα πιστοποιούμενα με την κατοχή ορισμένου τίτλου, στηρίζεται στο ότι ο τίτλος πιστοποιεί, κατ' αρχήν, προσόντα που θα επέτρεπαν στο κράτος προέλευσης την πρόσβαση στο οικείο επάγγελμα. Ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται να μην λαμβάνονται υπόψη τίτλοι σπουδών εξαιτίας ακαδημαϊκών και μόνο, ως προς την οργάνωση ή το περιεχόμενο της αντίστοιχης εκπαίδευσης, διαφορών, μεταξύ κράτους προέλευσης και κράτους υποδοχής. Εναπόκειται δε αποκλειστικά στις αρμόδιες αρχές του κράτους προέλευσης του τίτλου να ελέγχουν, βάσει των κανόνων που διέπουν το δικό τους σύστημα εκπαίδευσης, εάν πληρούνται οι απαιτούμενες από το σύστημα αυτό προϋποθέσεις για τη χορήγηση του τίτλου. Το κράτος-μέλος υποδοχής υποχρεούται να αναγνωρίσει δίπλωμα χορηγηθέν από αρμόδια αρχή άλλου κράτους-μέλους, ακόμη και εάν με το δίπλωμα αυτό πιστοποιούνται σπουδές που έχουν πραγματοποιηθεί, εν όλω ή εν μέρει, στο κράτος-μέλος υποδοχής και οι οποίες, κατά τη νομοθεσία του, δεν αναγνωρίζονται ως σπουδές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με την επιφύλαξη της δυνατότητας για συγκριτική αξιολόγηση των βεβαιούμενων με τον προσκομιζόμενο αλλοδαπό τίτλο προσόντων.

9. Με τις προπαρατεθείσες δε διατάξεις του π.δ/τος 38/2010, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο και απολύτως σύμφωνα και με την αμέσως πιο πάνω νομολογιακά κρατήσασα ερμηνευτική εκδοχή, ρυθμίστηκαν, μεταξύ άλλων, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την αναγνώριση της «επαγγελματικής ισοδυναμίας» τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης, οι οποίοι χορηγούνται από αρχές κρατών-μελών, ορισθείσες ως αρμόδιες από την νομοθεσία του οικείου κράτους-μέλους, και οι οποίοι, εφόσον πρόκειται για πτυχίο πρώτου κύκλου σπουδών, πιστοποιούν τουλάχιστον τριετή διάρκεια σπουδών και φοίτησης. Η δυνατότητα αυτή αναγνώρισης της «επαγγελματικής ισοδυναμίας» των τίτλων αυτών παρέχεται ακόμη και όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της οδηγίας 2005/36/EK (ΕΕ L 255), όπως π.χ. όταν δεν πρόκειται για «νομοθετικώς κατοχυρωμένο», κατά την έννοια της οδηγίας αυτής, επάγγελμα. Η αναγνώριση της «επαγγελματικής ισοδυναμίας» δεν αποτελεί αναγνώριση της ακαδημαϊκής αξίας του τίτλου, αλλά απλώς παρέχει στον κάτοχο του τίτλου που έχει αναγνωρισθεί από το αρμόδιο όργανο «την δυνατότητα να αποκτήσει στην Ελλάδα πρόσβαση και να ασκήσει συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα» με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις υπό τους οποίους δύνανται να ασκήσουν την δραστηριότητα αυτή οι

κάτοχοι «συγκρίσιμων τίτλων του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος» (άρθρο 4 παρ. 3 του π.δ/τος 38/2010). Εφόσον δε ο προσκομιζόμενος τίτλος τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης έχει χορηγηθεί από αρχή του κράτους-μέλους προέλευσης, και πιστοποιεί, ως προς πτυχίο πρώτου κύκλου σπουδών, τουλάχιστον τριετή διάρκεια σπουδών και φοίτησης, το αρμόδιο όργανο αναγνώρισης στην Ελλάδα [Συμβούλιο Αναγνώρισεως Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΕΑΠ), κατ' άρθρο 56 παρ. 1 του π.δ/τος 38/2010, όπως η παράγραφος αυτή είχε αντικατασταθεί με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 4205/2013 και ήδη Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (ΑΤΕΕΝ) του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κατ' άρθρα 56, όπως ο τίτλος του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 8 περ. α του άρθρου 98 του ν. 4610/2019 και 54 παρ. 1 του π.δ/τος 38/2010, όπως η τελευταία παράγραφος αντικαταστάθηκε με την περίπτωση στ' του άρθρου 168 του ν. 4635/2019, βλ. και παραπάνω μεταβατικές διατάξεις άρθρου 169 ν. 4635/2019] δεν δύναται να μη λαμβάνει υπόψη τον χορηγηθέντα τίτλο σπουδών εξαιτίας ακαδημαϊκών και μόνο διαφορών, ως προς την οργάνωση ή το περιεχόμενο της αντίστοιχης εκπαίδευσης, μεταξύ κράτους προέλευσης και κράτους υποδοχής, ούτε δύναται να αρνηθεί την αναγνώριση τέτοιου τίτλου επικαλούμενο το γεγονός ότι για την χορήγησή του από την αρχή του κράτους-μέλους προέλευσης συνεκτιμήθηκαν σπουδές πραγματοποιηθείσες, εν όλω ή εν μέρει, στην Ελλάδα και μη αναγνωριζόμενες, κατά την εθνική νομοθεσία, ως σπουδές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως π.χ. οι πραγματοποιηθείσες σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών. Τούτο δεν αντίκειται στο άρθρο 16 του Συντάγματος ούτε παραβιάζει την αρχή της ισότητας, εφόσον δεν εξομοιώνονται πλήρως οι χορηγούμενοι από τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής τίτλοι με τους ανωτέρω τίτλους τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης οι οποίοι χορηγούνται, κατόπιν τριετούς διάρκειας σπουδών, από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών-μελών. Περαιτέρω, το αρμόδιο όργανο για την αναγνώριση της «επαγγελματικής ισοδυναμίας», πριν αποφανθεί, προβαίνει σε συγκριτική εξέταση μεταξύ, αφενός, των γνώσεων και προσόντων που απαιτούνται από την εθνική νομοθεσία και, αφετέρου, των ικανοτήτων που πιστοποιούνται με τον προσκομιζόμενο τίτλο σπουδών, σε συνδυασμό με τη σχετική πείρα του ενδιαφερομένου και τα λοιπά τυχόν πιστοποιητικά του. Η διαδικασία συγκριτικής εξέτασης παρέχει στο όργανο αυτό τη δυνατότητα να βεβαιώνεται, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, ότι με το αλλοδαπό δίπλωμα πιστοποιούνται, όσον αφορά τον κάτοχό του, γνώσεις και προσόντα, αν όχι όμοια, τουλάχιστον ισοδύναμα προς τα πιστοποιούμενα με το εθνικό δίπλωμα. Στην περίπτωση δε που από τη σύγκριση προκύπτει μερική μόνον αντιστοιχία, μπορεί να αξιώσει από τον ενδιαφερόμενο να αποδείξει ότι απέκτησε με άλλο τρόπο τις γνώσεις και τα προσόντα που του έλειπαν ή, εφόσον τούτο δεν αποδεικνύεται προσηκόντως, να τον υποβάλει σε γραπτή δοκιμασία, υπό τις προϋποθέσεις του π.δ. 38/2010, ερμηνευόμενες και υπό το φως

της νομολογίας του ΔΕΚ/ΔΕΕ (βλ. ΣΤΕ 1972/2023, σκ. 7^η, 1655/2023 σκ. 9^η, 1858-1860/2023 κ.α.).

10. Προς πλήρη νομοθετική κατοχύρωση της πιο πάνω επιβεβλημένης από το ενωσιακό δίκαιο πρόσβασης στο οικείο επάγγελμα για τους κατόχους τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης, οι οποίοι χορηγούνται από αρχές κρατών-μελών και έχουν αναγνωριστεί ως επαγγελματικά ισοδύναμοι σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις του π.δ/τος 38/2010, προβλέφθηκε, τόσο στο προϊσχύσαν προσοντολόγιο (π.δ/μα 50/2001), όσο και στο πιο πάνω ισχύον (π.δ/μα 85/2022), ότι καλύπτεται το τυπικό προσόν διορισμού σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα, κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), με ρητή εξαίρεση για τις θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού (άρθρο 7 παρ. 2 π.δ/τος 85/2022), με τίτλους τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης που χορηγούνται από αρχές κρατών-μελών, των οποίων έχει αναγνωριστεί, με αποφάσεις της αρμόδιας ημεδαπής αρχής (Σ.Α.Ε.Π. μέχρι την ισχύ του ν. 4635/2019 και, ακολούθως, Α.Τ.Ε.Ν. του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού), η επαγγελματική ισοδυναμία με τον αντίστοιχο απαιτούμενο για διορισμό ή πρόσληψη τίτλο του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος (άρθρο 21 παρ. 11 περ. γ' του π.δ/τος 50/2001, όπως το τελευταίο αυτό άρθρο είχε αντικατασταθεί με την παράγραφο 1 του άρθρου 13 του ν. 4148/2013 - Α' 99 και άρθρο 7 παρ. 1 περ. γ' και ζ' π.δ/τος 85/2022), χωρίς οι τίτλοι αυτοί που απονέμονται από εκπαιδευτικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής να έχουν λάβει και αναγνώριση ακαδημαϊκή ισοτιμίας, κατά τις ήδη ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 308 έως 312 ν. 4957/2022 (Α' 141), από τον επίσημο φορέα της Ελληνικής Δημοκρατίας για τον σκοπό αυτό (απόφαση του Προέδρου του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).

11. Εξάλλου, η μετάταξη αναλύεται σε απόλυση από μία θέση και διορισμό σε ομοιόβαθμη θέση άλλης υπηρεσίας της Διοίκησης, δηλαδή σε δύο ιδιαίτερες πράξεις που χρονικώς συμπίπτουν, εξομοιούμενη νομικώς προς διορισμό (ΣΤΕ 4237/2005, 1916/2009 κ.ά.). Συνεπώς, επί μετάταξης απαιτείται ο υπάλληλος να κατέχει τα προσόντα διορισμού στη θέση στην οποία μετατάσσεται. Εξάλλου, από τις διατάξεις των πιο πάνω άρθρων 70 και 73 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ (ν. 3528/2007) συνάγεται ότι επιτρέπεται, κατ' αρχήν, η μετάταξη υπαλλήλου ΝΠΔΔ σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας, κατόπιν τήρησης της διαγραφόμενης στις διατάξεις του εν λόγω κώδικα διαδικασίας, αφού προηγηθεί γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου μετά από σχετική αίτηση του μετατασσομένου και, εφόσον ο τελευταίος κατέχει τον τίτλο σπουδών που προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις για το διορισμό στον κλάδο στον οποίο μετατάσσεται, ως τέτοιος δε νοείται ο προβλεπόμενος στο π.δ/μα 85/2022 για τον αντίστοιχο κλάδο, ειδικότητα και κατηγορία. Τούτο δε ισχύει και για τους διοικητικούς υπαλλήλους του ΑΠΘ, ως προς τους οποίους για τον τίτλο σπουδών

που απαιτείται για το διορισμό ή μετάταξή τους στον οικείο κλάδο, εφαρμόζεται το εν λόγω π.δ/μα 85/2002, εφόσον η αρχική παραπομπή του άρθρου 28 του Οργανισμού των Διοικητικών Υπηρεσιών του ΑΠΘ (π.δ/μα 47/1996) στις διατάξεις του π.δ/τος 194/988 νοείται ήδη αυτή στις διατάξεις του ισχύοντος π.δ/τος 85/2022 εκ της ευθείας παραπομπής σ' αυτές με τις διατάξεις 33 παρ. 2 του π.δ/τος 50/2001 και 16 παρ. 2 του π.δ/τος 88/2022 αντίστοιχα.

12. Στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος Α του π.δ/τος 85/2022, στον οποίο παραπέμπει η παράγραφος 4 του άρθρου 3 για τα απαιτούμενα, κατά κλάδο και ειδικότητα, τυπικά προσόντα για διορισμό ή πρόσληψη προσωπικού κατηγορίας ΠΕ, ορίζεται ως τυπικό προσόν διορισμού ή πρόσληψης για τον κλάδο ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, στην ομώνυμη ειδικότητα, το πτυχίο ή δίπλωμα οποιουδήποτε τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμος ή ισότιμος τίτλος σχολών της αλλοδαπής.

Σύμφωνα, όμως, με την περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του εν λόγω π.δ/τος 85/2022, αντί του τελευταίου τίτλου («ακαδημαϊκά ισοδύναμος ή ισότιμος τίτλος σχολών της αλλοδαπής»), αρκεί η κατοχή απόφασης του Αυτοτελούς Τμήματος Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με την οποία αναγνωρίζεται τίτλος τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας ως επαγγελματικά ισοδύναμος με τίτλο του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος που απαιτείται για το διορισμό ή την πρόσληψη, που εν προκειμένω για τον κλάδο ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού και την ομώνυμη ειδικότητα είναι τίτλος οποιουδήποτε τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής. Κατ' αντιστοιχία, επομένως, για την μετάταξη στον κλάδο ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού και την ομώνυμη ειδικότητα, ο μετατασσόμενος, αντί τίτλου που έχει απονεμηθεί από εκπαιδευτικό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής και έχει λάβει αναγνώριση ακαδημαϊκής ισοτιμίας, κατά τις ήδη ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 308 έως 312 ν. 4957/2022 (Α' 141), δύναται να κατέχει και τίτλο τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας, ο οποίος με απόφαση του Αυτοτελούς Τμήματος Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού αναγνωρίζεται ως επαγγελματικά ισοδύναμος με τίτλο Α.Ε.Ι. του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος (βλ. ΔΕφΑΘ 1289/2019, σκ. 9^η και 10^η και ΝΣΚ 34/2016, επί μετατάξεως υπαλλήλου σε ανώτερη κατηγορία κατά το άρθρο 70 του ν. 3528/2007 με βάση απόφαση αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων ανωτάτης ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ΝΣΚ 276/2015, για τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη υπαλλήλου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 4024/2011, με απόφαση βεβαίωσης επαγγελματικής ισοδυναμίας από το Σ.Α.Ε.Π. και όχι βεβαίωση ισοτιμίας από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).

13. Εξάλλου, το τεκμήριο νομιμότητας αποτελεί πάγια και θεμελιώδη αρχή του διοικητικού δικαίου σύμφωνα με την οποία η διοικητική πράξη, ακόμα και αν πάσχει

από νομικά ελαττώματα ή παραβιάζει δεδικασμένο απόφασης του ΣτΕ, παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της, μέχρις ότου ακυρωθεί με δικαστική απόφαση ή ανακληθεί από την αρμόδια διοικητική αρχή (ΣτΕ 4225/2013, 3051/2008, 560/1998, 3564/1986 κ.α.). Το νομιμοποιητικό έρεισμα της καθιέρωσης αυτού του τεκμηρίου είναι αφενός η αρχή της ασφάλειας του δικαίου, που συνδέεται με την ομαλή και σταθερή διοικητική δράση και αφετέρου η προστασία της αυξημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη προς τη διοίκηση, που είναι απαραίτητη για την σωστή λειτουργία κάθε δημοκρατούμενης πολιτείας. Το τεκμήριο νομιμότητας των ατομικών διοικητικών πράξεων δεν ισχύει μόνον ενώπιον των δικαστηρίων, ως δικονομική απαγόρευση άσκησης παραμπίπτοντος ελέγχου, αλλά ισχύει και έναντι των λοιπών διοικητικών αρχών (ΣτΕ 1695/2019). Κατά την εν λόγω γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, οι διοικητικές αρχές υποχρεούνται να αναγνωρίζουν ως ισχυρές και να εφαρμόζουν τις πράξεις άλλων διοικητικών αρχών, εφόσον φέρουν εξωτερικώς τα γνωρίσματα εγκύρων διοικητικών πράξεων, δοθέντος ότι οι διοικητικές πράξεις, ακόμη και οι μη σύννομες, θεωρούνται έγκυρες και παράγουν όλες τις έννομες συνέπειές τους, εφόσον δεν ανακληθούν διοικητικώς ή δεν ακυρώθηκαν δικαστικώς (ΣτΕ 1288/2017, 5383/2012, 249/2009, 4074/2001). Έτσι, τα διοικητικά όργανα υποχρεούνται να δέχονται ως ισχυρή την ατομική πράξη άλλου διοικητικού οργάνου ως προς το σύνολο του περιεχομένου της και να την εφαρμόζουν ανεπιφύλακτα, ακόμη και εάν την θεωρούν άκυρη και νομικά πλημμελή, εφόσον η πράξη αυτή εξακολουθεί να ισχύει και δεν έχει ακυρωθεί δικαστικά ή δεν έχει ανακληθεί διοικητικά ή δεν έχει άλλως πως λήξει η ισχύς της. Δηλαδή, δεν επιτρέπεται η παρεμπίπτουσα αμφισβήτηση του κύρους της διοικητικής πράξεως από άλλη διοικητική αρχή (ΣτΕ 264/2005, 560/1998, 2281/1992), εκτός εάν υπάρχει αντίθετη ειδική διάταξη που επιβάλλει τον παρεμπίπτοντα έλεγχο (ΣτΕ 412/1993 Ολομ.). Η επάνοδος δε του διοικητικού οργάνου στον έλεγχο της νομιμότητας μιας ατομικής διοικητικής πράξης μπορεί να γίνει μόνο στο πλαίσιο των κανόνων της ανάκλησης της διοικητικής πράξης, του ιεραρχικού ελέγχου ή της διοικητικής εποπτείας αντίστοιχα (βλ. Γ. Σιούτη, σε: Α. Γέροντας/Σ. Λύτρας/Π. Παυλόπουλος/Γ. Σιούτη/Σ. Φλογαίτης, Διοικητικό Δίκαιο, 3η έκδοση, 2015, σ. 194-200-201, sakkoulas-online, Α. Γέροντας, Επιτομή Γενικού Διοικητικού Δικαίου, 2η έκδ., 2020, σ. 152-153-154, sakkoulas-online). Ατομική δε διοικητική πράξη που καλύπτεται από το τεκμήριο της νομιμότητας αποτελεί και η απόφαση του Αυτοτελούς Τμήματος Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με την οποία αναγνωρίζεται τίτλος τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας ως επαγγελματικά ισοδύναμος με τίτλο του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος κατά τις διατάξεις του π.δ/τος 38/2010 και, ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται η παρεμπίπτουσα αμφισβήτηση του κύρους της απόφασης αυτής από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο, όταν το τελευταίο επιλαμβάνεται αιτήσεως υπαλλήλου για μετάταξη σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας, κατά το άρθρο 70

του ν. 3528/2007 και η απόφαση αυτή έχει προσαχθεί από τον υπάλληλο προς απόδειξη ότι κατέχει τον τίτλο σπουδών που προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις για το διορισμό στον κλάδο στον οποίο αιτείται την μετάταξή του.

Απάντηση.

Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, με βάση το ιστορικό που παρατίθεται στο έγγραφο του ερωτήματος, η απάντηση επ' αυτού είναι η ακόλουθη:

14. Η κατοχή από τον διοικητικό υπάλληλο του ΑΠΘ, που αιτείται την μετάταξη του στον κλάδο ανώτερης κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ειδικότητας Διοικητικού-Οικονομικού, του τίτλου σπουδών “Bachelor of Arts in Accounting and Finance with Computing” που απονεμήθηκε από το αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Παιδείας της Μεγάλης Βρετανίας εκπαιδευτικό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης «University of Ulster» του Ηνωμένου Βασιλείου και του οποίου έχει αναγνωρισθεί, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του π.δ/τος 38/2010, με την με αριθμό 45455/κ4/21-04-2023 απόφαση του Αυτοτελούς Τμήματος Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.), η επαγγελματική ισοδυναμία με τους απονεμόμενους τίτλους των Τμημάτων Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής των ελληνικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στο πλαίσιο του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, αρκεί για την μετάταξη του στον πιο πάνω κλάδο ανώτερης κατηγορίας κατά το άρθρο 70 του ν. 2528/2007, χωρίς να απαιτείται ο εν λόγω τίτλος να έχει λάβει και αναγνώριση ακαδημαϊκής ισοτιμίας κατά τις ήδη ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 308 έως 312 ν. 4957/2022 (Α' 141). Το δε Υπηρεσιακό Συμβούλιο δεσμεύεται από την πιο πάνω απόφαση του Α.Τ.Ε.Ε.Ν., συνεπεία του τεκμηρίου νομιμότητας που παράγει η τελευταία ως ατομική διοικητική πράξη, εφόσον αυτή, κατά το ιστορικό, δεν έχει ανακληθεί διοικητικά ή ακυρωθεί δικαστικά και δεν επιτρέπεται να την αμφισβητήσει παρεμπιπτόντως, έστω και εάν θεωρεί ότι τυγχάνει νομικά πλημμελής, οφείλει δε να γνωμοδοτήσει επί της μετάταξης του ιστορικού, αφού, προηγουμένως, συνεκτιμήσει και τις λοιπές προϋποθέσεις κατ' άρθρο 73 παρ. 3 του ν. 2528/2007.-

Ο Γνωμοδοτών

Δημήτριος Γ. Καμάρης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους